

Dolga ima naše cesarstvo za dvatavžent dvesto in šestdeset milijonov gold., ter bo v prihodnjem letu imelo samo za obresti (činže) plačati 113 milijonov in 407.500 gold., izplačati pa bo treba dolgov za 13 milij. in 57.900 gold. — Vlada je na drobno v tem popisu razodela dnarstveni stan našega cesarstva državnemu zboru in mu sila važno nalogo izročila, prevdariti ga in svetovati, kako in kaj. Vse čaka tedaj, kako bojo državni svetovavci v velikem zboru se lotili imenitnega dela, ko mu bojo posamni odbori, ki sedaj pretresajo vsak za se svojo nalogo, podali v prevdarek celo težavno reč.

— Starih bankovcov je še za blizo 8 milijonov gold. med ljudstvom. Konec meseca septembra (kimovca) zgubijo svojo veljavo tako, da se bojo do konca tega leta le samo še pri dunajski banki mogle menjati.

— Občinske ali srenjske hranilnice (šparkase) so se začele poredoma napravljati. Tako je ministerstvo spet dovolilo napravo take hranilnice v Nagybanji na Ogerskem in v Leobnu na Štajarskem. To nam kaže, da bi dobro bilo, ako bi take hranilnice osnovale občine ali soseske povsod.

— Ministerstvo je grofu Hugo Salm-Reifferscheid-u in še 4 drugim gospodom na Dunaji dovolilo, da smejo družbo na akcije ali delnice osnovati pod imenom „Oesterr. Phönix in Wien“ (Avstrijski Fenix na Dunaji), ki bo zavarovavnica ali asekuracija zoper škodo ognja, toče in vožnje. Tudi postave njene so že poterjene.

— Po 30. konkordatovem §. se cerkvene posestva ne smejo ne prodati ne zlo zadolžiti brez dovoljenja papeževega ali cesarjevega posrednjega ali neposrednjega. Vsled te postave določuje ministerski ukaz od 20. junija sledeče: Ako se ima ktero cerkveno posestvo prodati, ki je več kot 100 gold. nov. dn. vredno, se mora dotična prošnja po škofu in z njegovo presojo deželnemu poglavarstvu v sklep podati; če vrednost presega 8000 gold., ali če škof ni zadovoljin, da bi se posestvo prodalo, mora deželno poglavarstvo ministerstvo bogočastja za to dovoljenje prositi; če pa vrednost presega 20.000 gold., se mora prošnja cesarju pokloniti.

— Po ministerskem ukazu se ima pri prenapredbi ali napravi naših ljudskih šol učitelju toliko dohodkov dati, da more živeti; to pa imajo cesarske gosposke razsoditi, ki nimajo gledati samo na znesek učiteljske plače, ampak na vse dohodke, pa tudi na to, ali je živež v tem ali unem kraji bolj ali manj drag.

— Ministerstvo notranjih oprav je gosp. Lud. Comini-a iz Bocen-a (Tirolskega) poklicalo, naj pregleda nograđe okoli Dunaja in če kažejo tertno bolezen, naj jih s žveplom ozdravlja, ki se je v Tirolih kot gotovo zdravilo poterdilo. Comini pravi, da so letos okoli Bocen-a že vtretjič terte z velikim pridom žveplili in okoli 8000 centov žvepla za to porabili.

— Ker bo železnica iz Salcburga v Mníchov (München) kmali gotovo, že nekteri vprašujejo: „koliko bo popotnina iz Dunaja v Pariz znesla?“ Pravijo, da v vozovih 2. verste le 58 gold. nov. dn.

Horvaško. „Triest. Ztg.“ piše, da je vodstvo južne železnice ukazalo, „naj se noč in dan dela, da bo železnica v Sisek, Stolni Belgrad (Stuhlweissenburg) in Kanižo kmali gotova“. Tudi železnica iz Nabrezine v Casarso mora v 2 mescih gotova biti.

Serbska vojvodina. Iz Temešvara 4. jul. Novi deželni poglavar fml. grof St. Quentin je 26. dan p. m. iz Dunaja oklic poslal prebivavcom serbske Vojvodine in temeškega Banata, v katerem jim naznanuje, da ga je presvitli cesar izvolil za deželnega poglavarja in generala poveljnika za to deželo. „Darujte mi zaupanje — pravi med drugim — ki si ga bom zaslužiti prizadeval. Bratinstvo

naj veže različne narodne Vaše lepe dežele. Enake pravice so vsakemu narodu, vsakemu jeziku in vsaki veri zagotovljene; vsi narodni običaji se imajo čislati brez razločka“. — Od vseh strani se obeta ravnopravnost vsem narodom tako, da že narodi komaj čakajo tistega časa, kadar bo to, kar je sedaj še le lepa obljuba, tudi živa resnica!

Laško. Še zmiraj je mirno na Laškem. Garibaldi, od ktereга abotna vraža siciljskega ljudstva pripoveduje, da se ga nobena kugla ne prime za to, ker so mu s žegnano hostjo kozé stavili, je še zmiraj v Palermi, se obotavlja in ne vé še prav, kaj bi dalje počel, ker ima od ene strani s Siciljci samimi še dosti opraviti, ki mu nočejo dnarjev in vojakov dati, kolikor jih terja. Čeravno Siciljci sovražijo Neapolitance hudo, se jim vendar vojaščina od nekđaj studi in oni hočejo sami svoji biti; od druge strani pa tudi sardinska vlada še ne vé, kaj bi storila: ali bi pod geslom edine Italije stegnila roko tudi po neapolitanskem kraljestvu, kar ji Angleži priporočajo, ali pa ž njim v zavezo stopila, kar je želja Napoleonova, ki bi iz te zveze rad cigalico napravil, da bi pocukal Sardinijo, kadar bi okoljšine nanesle, da bi bilo treba „naprej“ iti na Laškem, ali pa pocukal Neapolitansko, ako bi se petelin obrnil za „nazaj“. S tem, da je kralj neapolitanski 2. dan t. m. spet dal Neapolitancom svobodno ustavo (konstitucijo) od leta 1848, je prišla laška politika v zadrego, iz ktere se ne more na vrat na nos izviti in to toliko manj, ker neapolitanska vlada celó zvezo ponuja sardinski, za ktero pa nek ta le proti temu prijeti hoče, da se neapolitanska vlada združi ž njo zoper papeža in zoper Avstrijo. Kaj se bo iz vsega tega skuhalo, še nobeden ne vé, — in zato je začasen mir na Laškem; zato tudi Garibaldi s svojo, že čez 20.000 močno armado še miruje. Tudi Mazzini je 27. p. m. prišel v Palermo.

— Iz Rima se piše, da so sv. oče papež 27. dan p. m. imeli posvetovanje, ki je 4 ur terpelo, s kardinalom Antonelli-tom, generalom Lamoricierom, Merodom in poslancom avstrijskim. Sliši se, da se papež ne brani dovoliti vladnih prenapredb, nikdar nikoli pa se združiti s Sardinijo.

Francozko. Iz Pariza 3. julija. Danes so pokopali princa Jeroma; pol mesta je bilo na nogah. — Veliko se govori o novih knjigah, ki so tu te dni na svitlo prišle in pretresajo kraljestvo ob Rajnu in ustanovljenje poljskega kraljestva. Če tudi danes še ni velika važnost prikladati takim pisarijam, so vendar pomenljive že za to, da so smele pod ojstrimi tiskarnimi postavami priti na dan. — Ker cesar Napoleon želi, da bi se papeževo posojilo zgotovilo, gré ta reč precej dobro od rok.

Priporočilo.

Kdor v kmetijski šoli izučenega, v vseh poljskih rečeh, pa tudi v reji sadnih drevés in murb, kakor tudi svilnih červičev izurjenega mladega in močnega človeka za majarja ali vavpta potrebuje, naj se oglasi pri tukajšni kmetijski družbi. Kmetijska družba v Ljubljani.

Žitna cena

v Kranji 9. julija 1860.

Vagán pšenice domače 5 fl. 90. — banaške 5 fl. 93. — reži 4 fl. —. — ječmena — fl. —. — ovsa 2 fl. 80. — prosa 4 fl. 3. — ajde 3 fl. 70. — koruze 4 fl. 20. — soršice —

Kursi na Dunaji 10. julija.

5 % metaliki 70 fl. 65 kr. Ažijo srebra 26 fl. 50 kr.
Narodno posojilo 80 fl. — kr. Cekini 6 fl. 5 kr.